

armer & bein

BLADET FOR PROTESEBRUKERE 1/2007

Bladet er ditt, men la også gjerne noen andre få lese det
www.lfa.no – www.momentum.no

Get your gear on!

Den nya trailblazer foten från Ohio Willow Wood ger respons från hæl till tå!

- En fot med Låg-profil och för hög aktivitetsnivå
- Låg vikt, bara 350gr
- Endast 6,1 cm bygghöjd behövs
- Variabelt kompositfjädersystem maximerar effektiviteten i tåfjädern
- PerforMax hæl ger möjlighet att anpassa responsen individuellt i hälen
- Finns med fast eller roterbar titanpyramid

trail
blazer™

För mer information ring
Ohio Willow Wood
+46 (0)18 34 92 91
www.owwco.se

OHIO WILLOW WOOD®
free the body... free the spirit®

Trailblazer utilizes U.S. Patent 6719807 and EP Patent Application 01303759.3 under license from Chas. A. Blatchford & Sons Ltd.

Utgiver: MOMENTUM/LFA,
Postboks 49 Skøyen 0212 Oslo.
Utkommer 4 ganger årlig.

Layout: Reklamebyrået Trippel AS
Trykk: Wisa Grafisk AS

REDAKSJONEN I ARMER & BEIN

Erik Ax
Nestleder, LFA
Lårprotesebroker
E-post erik@lfa.no
Tlf. 9596 9798

Sigbjørn Rønning
Redaktør, LFA
Armprotesebroker
E-post sigron@c2i.net
Tlf. 9088 1516

Elin Holen
Prosjektkoordinator, Momentum
Lårprotesebroker
E-post elin.holen@momentum.no
Tlf. 9828 3357

Nils-Odd Tønnevd
Styreleder, Momentum
Legg og lårprotesebroker
E-post nils.odd.tonnevd@momentum.no
Tlf. 9828 3355

Internett:
www.lfa.no
www.momentum.no

Annonser:
Kontakt Erik Ax
erik@lfa.no
tlf. 9596 9798 eller
Nils-Odd Tønnevd
nils.odd.tonnevd@momentum.no
tlf. 9828 3355

Forsiden: Tor Dalsheim er småbruker
i Skåbu. Fordi gården hans ligger i ulendt
terreng, har han skaffet seg en protese som
automatisk kan reguleres på lengden. Tor
måtte amputere på grunn av kreft, men både
gården, dyrene og humøret har han beholdt.

Foto: Thorenfeldt

KOMMENTAR

Hei til alle lesere av dette Bladet med det
klingende navnet Armer & Bein.

Ja så er samarbeidet om et felles blad et faktum, de fleste vil si at det var på tide
å få til ett felles blad, men noen vil vel savne Søndreposten og andre Livsglede.
Personlig så tror jeg at vi vil finne det vi er vant med fra de foregående blad
i dette felles blad.

Jeg vil rose de som har brukt tid og krefter på å få dette til, det har sikkert
vært noen diskusjoner og forhandlinger blant dem som det ellers er når noen
inngår samarbeid, det være seg politikk eller større og mindre bedrifter, søker
man samarbeid må man både gi å ta.

Mitt ønske er i alle fall at dette må bli fruktbart både for Momentum
og Landsforeningen For Amputerte, heretter kun kalt LFA.

For tiden er det jo vinter og kulden biter i oss alle, så det er greit å kunne sitte
inne i stuevarmen å fundere på hva man skal skrive, så jeg avslutter nå for
å komme sterkere tilbake ved en senere anledning.

Helt til slutt vil jeg sitere et dikt skrevet
av Hildegunn Grønvold.

“Bare meg”

Tenk om jeg kunne gi deg
Mine innerste tanker og drømmer,
Tenk om ord ikke var nødvendige,
Bare ved se, føle og høre
Så kjente du mitt hjerte, min sjel.
Og så bare meg
Blottet for masker, og hemmeligheter.

Men virkeligheten er en annen.
Så jeg gir deg litt av gangen,
Bit for bit
Inntil du holder mitt hjerte,
I dine hender.
Inntil du bare ser meg.

*Med Hilsen Arne Randolph Larsen
Leder Landsforeningen For Amputerte*

INNHold

Arv og gaveinfo	s.	4	Momentum Sørlandet	s.	9
Momentum Hedmark	s.	6	Initiativtakeren Tor Dalsheim	s.	10-11
Invitasjon Oliver Weiss	s.	7	Likemannnsamling	s.	12
Julemøte avd. Vestfold	s.	7	Løsning kryssord	s.	12
Visningstur til Øst-Jylland	s.	8-9	LFA Buskfold	s.	15

Gi gave eller testamenter til fordel for arbeid blant protesebrukere?

Du kan få tilsendt brosjyren "Testamentariske Gaver" gratis ved å ringe telefon 40 00 43 60 eller ende en e-post til info@momentum.nu.

I Norge finnes det i dag ca. 5000 mennesker som mangler en eller flere kroppsdelar mangler som følge av dysmeli (medfødt), sykdom eller ulykke.

Foto: Thorenfeldt

LFA og Momentum arbeider for at mennesker med amputasjon skal få et bedre liv. Det gjør vi blant annet ved å:

- Finansiere forskning på amputasjons- og fantomsmerter, amputasjonskirurgi, gangtrening
- Inspirere til nytenkning og bidra til forbedring av proteser og ortopedisk teknisk service
- Besøke amputerte og pårørende på sykehus og rehabiliteringssenter (likemannstjenesten)
- Drive kursvirksomhet og opplæring av likemenn

- Arrangere temakvelder og weekend samlinger for amputerte og pårørende
- Utgi medlemsblad og informasjons materiell
- Drive lobbyvirksomhet overfor politikere og myndigheter innen relevante områder
- Vise utstillingen Livsglede for å spre livsglede og informasjon om livet som protesebruker

For å fortsette dette arbeidet er vi avhengige av støtte økonomisk. Det vi mottar av det offentlige hjelper, men det er ikke nok for å kunne utføre alle de viktige oppgavene som er nødvendig.

Uten tilskudd, sponning, arv og gaver må vi si nei til folk som trenger oss.

Ved å gi en gave nå eller å testamentere til vårt arbeid kan du hjelpe oss å hjelpe flere amputerte og pårørende. Vi har laget et hefte med informasjon om dette som du kan få på forespørsel.

Vennligst kontakt oss hvis du ønsker å hjelpe oss økonomisk og lur på hvordan du kan gjøre dette.

Nils-Odd Tønnevd
Telefon: 4000 4360
eller
Erik Ax

Otto Bock®

QUALITY FOR LIFE

Otto Bock C-Leg® – det intelligente kneet!

Otto Bock C-Leg® representerer markedets første Mikroprocessor-styrte kneledd med innebygd sensor Teknikk, som måler og tilpasser kneleddets egenskaper til brukerens bevegelsesmønster. Med C-Leg® kan den amputerte endelig **gå bekvemt på ujevnt underlag med varierende hastighet**, uten og tenke på hvordan de går.

Takket være den hydrauliske ståfase-kontrollen, **forenkles gange i trapper, på ujevnt underlag, og nedover bakke**. Otto Bock C-Leg® er tilegnet en bred brukergruppe av benamuterte. Kneet kan brukes av meget aktive brukere, og av de som krever en protese med stor ståfase sikkerhet. Kontakt ditt Ortopediske Verksted for nærmere informasjon!

Otto Bock Scandinavia AB
www.ottobock.no

Hei

Som dere ser det går an. Her er noen bilder fra premieren med min nye skiprotese. Den satt som et skudd, litt uvant til å begynne med, men nå ser jeg frem mot vasaloppet neste år med stor optimisme. Var ute og gikk 4 km lørdag i litt tåke og snø. Men det var moro og deilig.

Mvh. Sven Erik Blidberg, Likemann i Oslo og Akershus. Leggampuert for et år siden.

Sigbjørn og Erik fra LFA er glade for at vi endelig har kommet frem et felles medlemsblad for begge foreningene, vi takker Nils Odd, Geir og Elin for samarbeidet for å komme i mål med dette prosjektet. Gratulerer!

Vi håper at samarbeidet kan også utvikle seg til andre områder som felles likemannsarbeide og arrangementer og når tiden er moden for det, én felles, sterk forening.

Momentum Hedmark

Lørdag 16. desember 2006 ble det avholdt stiftelsesmøte for fylkeslaget Momentum Hedmark på Ottestad.

Til stede var 14 stk. protesebrukere, pårørende og representanter fra ortopediverkstedene Østo og NTO. Rehabiliteringen på Ottestad var også representert.

Nils-Odd Tønnevold, leder i Momentum sentralt, var til stede og ledet møtet.

Liv Karin Søstuen ble valgt til formann. Vidar Hammershaug Nestleder og Rune Søstuen styremedlem.

Momentum er en interesseorganisasjon for arm- og benprotesebrukere, og deres nærmeste.

Momentum Hedmark er underlagt MOMENTUM sentralt. Momentum skal bidra til at den som har fått amputert arm og/eller bein og deres pårørende finner livsgleden og humøret tilbake. Laget skal gi informasjon og drive rådgivning og likemannshjelp overfor brukere og deres pårørende i Hedmark fylke. Momentum vil samarbeide med sykehus og ortopediverksteder, og har i dag et veldig godt etablert samarbeide

med armamputasjonsteamet på Ottestad med likemannsarbeide.

Momentum Hedmark vil bygge opp et lokalt og sosialt støttenettverk for protesebrukere og pårørende i Hedmark. Fylkeslaget vil arrangere minst to sosiale sammenkomster i året.

Det ble understreket viktigheten av likemannsarbeidet og det å få treffe andre i samme situasjon som en selv. Dette gjelder både protesebrukere og pårørende.

Momentum Hedmark har pr. i dag 19 hovedmedlemmer, 7 støtte-medlemmer og 4 bedriftsmedlemmer.

De ønsker å komme i kontakt med flest mulig protesebrukere og pårørende i Hedmark og ønsker alle velkommen.

Møtet ble avsluttet med sosialt samvær, praten gikk livlig mens det ble servert en god juletallerken, kaffe og kake.

LFA Oslo og Akershus har invitert Heilpraktiker Oliver Weiss til vårt møte tirsdag 22. mai 2007 for å holde et foredrag om ALTERNATIV BEHANDLING.

Oliver Weiss er regnet som Tysklands fremste naturmedisiner og er en ettertraktet foredragsholder innenfor naturmedisin og spesielt Ozonterapi. Han driver egen klinikk i Limburg, Tyskland.

Vi tror at dette kan være interessant for flere diagnosegrupper og alle er hjertelig velkommen.

Foredraget foregår på engelsk, men han har med seg Inger-Lise og Terje Kalberg fra Helse og Kroppsmiljø AS, som er hans kontakt i Norge, og som vi være behjelpelig med oversettelse. Det vil bli satt av rikelig tid til spørsmål.

På grunn av begrenset plass må vi be om påmelding. Ring Per Hovden, tlf. 63 81 31 30/905 58 476 eller Jan Simensen tlf. 67 55 01 07/975 64 460 snarest.

Møtet vil bli avholdt på Lærings- og mestringssenteret, Aker Universitets-sykehus, Bygning 41B, og starter kl. 18.00. Varighet ca. 3 timer.

Enkel servering – gratis adgang.

Velkommen til en spennende kveld!

Julemøte i Momentum avd. Vestfold

Momentum Vestfold hadde sendt invitasjon til foreningens medlemmer om julemøte 11.12.06 i Hvidtgården i Sandefjord.

Styret var spente på hvor mange som kom til å dukke opp. Utenom styrets 3 medlemmer møtte det frem 3 stk. til. Noe som var litt skuffende.

Til stede var: Paul Hagen, Jan Henrik Nymoen, Erik Halvorsen, Lydia Brummer, Hans Emil og Karin Møller Hansen. Fylkesleder åpnet møtet med å ønske velkommen til møtet og fortsatte med en orientering om hvordan det sto til med likemannsarbeidet i de andre fylkene i Norge. Konklusjonen var vel at det var en del forskjell i aktivitetsnivået rundt omkring.

Vi fikk også en orientering om de samtalene som har vært mellom Momentum og LFA s ledelse om en eventuell sammenslåing av de to organisasjonene. I den forbindelse henvises det også til en artikkel i bladet Livsglede i høst. Møtedeltakerne tok da opp dette temaet og diskuterte seg imellom om fordeler og ulemper ved en evt. sammenslåing. Noe av konklusjonen på denne diskusjonen ble at man måtte ta det beste fra begge organisasjonene, og gå derfra.

Ett delmål for 2007 er et samarbeid mellom Momentum og LFA om å utgi ett felles medlemsblad.

Partene har også nedsatt en arbeidsgruppe med 2 medlemmer fra hver org.

for å utrede en evt. sammenslåing.

Videre ble det bestemt å utvide styret i Momentum Vestfold med Lydia Brummer og Karin Møller Hansen, og at dette blir oppført som egen sak under årsmøtet. Det ble foreslått at Momentum Vestfold prøver å avholde årsmøte i April/Mai 2007.

Til slutt var det servering av baguetter, kaffe, gløgg og pepperkaker.

Det ble bestemt at Momentum Vestfold avholder styremøte Mandag 12.02.07 kl. 18.00 hos Møller-Hansen i Våle.

20.12.06
Erik Halvorsen
referent

Fra 20. til 23. september 2005 var jeg invitert til visningstur av Stena Line Peer Gynt Tours og Visit Denmark som er det offisielle danske turistbyrå.

Visningstur til Øst-Jylland

Avstigning fra bussen. Sverre i stolen, Asmund sjåfør hjelper til.

Jeg var så heldig å få delta på denne turen sammen med en del andre fra andre landsforeninger og lederen i Region Øst.

TIRSDAG:

Vi gikk om bord i Stena Saga ca. kl. 18.30 tirsdag 20. september. Klokken 19 møttes vi i Konferanserommet Skagen hvor presentasjon av deltakerne foregikk. Etter at dette var over fikk vi en presentasjon av Stena Line sine planer for fremtiden av salgssjef Pål Halseth, som forresten var bergenser og meget hyggelig sådan. Jeg fikk et meget godt inntrykk av Stena Line og deres planer for å få fergene mer funksjonsvennlige for alle brukere. Middagen kl. 20.30 var ubeskrivelig – den var bare DEJLIG. www.stenaline.com

ONSDAG:

Ankomst Frederikshavn hvor vi ble tatt

imot av Peer Gynt/Nettbuss ved sjåfør Asmund Jakobsen og konsulent Marianne Kråbøl.

www.peergynt.com

www.nettbuss.no

Turen gikk sørover til Odder Parkhotel. www.odderparkhotel.dk

På veien fikk vi en herlig guidet tur gjennom Aashus sine vakre skoger. Det var Sara De la Cour som ledet oss igjen – det var her hun hadde slitt ut sine første sko. Det ble en opplevelse av de sjeldne. All ære til våre guider Sara og Pia Buen.

Etter en aldeles herlig Dansk frokost, gikk turen videre til Hou Søsportcenter, Odder, hvor vi fikk en visning i et gammelt skipsbyggeri hvor de, når vi var der, arbeidet med en gammel Colin Archer-skøyte. Søsportcenteret var meget godt tilrettelagt for alle mennesker både når det gjaldt seiling, padling, bading og alle andre sjøaktiviteter. I forbindelse med Søsportcenteret lå Egmont høyskolen (tilsvarer våre folkehøyskoler), 11 hytter eller hus som var hundre kvadratmeter store med soveplass til åtte personer og alle var tilrettelagt for rullestolbrukere. Et flott sted å feriere, men ganske fullt i alle fall i høysesongen. Vil noen prøve denne plassen, sjekk nettadressen www.hou-seasport.com. En 155 meter lang badebro var der også, det er jo veldig langgrunnt mange steder i Danmark. Som sagt det er et sted med alle fasiliteter for alle.

Turen gikk så videre til Dronningens Ferieby Grenå www.dronningensferieby.dk, hvor vi fikk en fin omvisning og hvor

vi også overnattet. Stedet og omgivelsene var perfekte, flotte hytter, lett tilgjengelig vaske- og badrom. I det hele tatt et ypperlig sted å feriere. Deres varemerke er trygg og aktiv ferie året rundt uten forhindringer, her kan alle nyte sin ferie med eller uten bein. Grenå er jo Danmarks gamle havnekjøpstad, og er en koselig by å spasere i, handle i. Severdighetene er mange og det er vel

verdt en tur, om en ferierer eller ei.

Dagens siste besøk gikk til Gjerrild Kro www.gjerrild-kro.dk hvor vi inntok en herlig kromiddag og nøt både mat og god drikke.

TORSdag:

Etter frokosten gikk turen til Kattegatsentret, Grenå. www.kattegatcentret.dk. Dette er et akvarium med haier som det mest severdige, vi gikk i en tunnel under vanntanken og kunne se alle haierne både store og små, bare det er en opplevelse. En tur ned til ca. tre tusen meters dyp i dykkerklokke sto også på programmet, og selv om det bare var en heis, var lyder og bilder vi fikk se veldig naturtro, jeg koste meg storlig. Kaffe og litt å spise var også med. Neste

Alle som var med på turen.

Undertegnede på besøk i akvariet.

stopp ble Ebeltoft Zoo Safari www.ebeltoftzoo.dk. Her ble vi kjørt rundt i Landrovere over savanner med alle typer av Afrikas hjortedyr, fra den lille gaselle til den store gnuen. Mating av den første gepardunge født i Norden, var en opplevelse å bivåne – også matingen av de voksne dyrene, hvor den eldste spiste mesteparten av det som ble satt frem. Falkoner's Show ble høydepunktet. Fuglene var veldig godt trent, så plystring var nok til at de gjorde som instruktøren ville. Clouet var når han fikk jaktfalkene til å fange en harefukke som var plassert i en hul trestamme og som han trakk ut ved hjelp av en vaier. Det er fascinerende å se hva man kan få til med ville dyr og fugler. Parken er et besøk verdig.

Turen gikk videre til Hotel Skagen Strand www.skagenstrand.dk hvor vi skulle overnatte. Vi fikk en gjennomgang av hotellets tilbud med badeland, konferanserom, minigolf og mye mer. Hotellet var bygd opp på en litt spesiell måte. Det var masse middelstore hus, noen var privateid, men hotellet disponerte husene etter eiers ønske. Noen var tilrettelagt for bevegelseshemmede og andre ikke, men slik er det jo alltid. Det huset jeg bodde i var tilrettelagt, godt nok for meg, men hvis jeg var avhengig av rullestol kunne jeg ikke bruke badet for eksempel, døren gikk feil vei, trapper opp til soveavdelingen var et annet hinder, men er man alene med rullestol går det, for det var et soverom i første etasje også. Personlig bar jeg fornøyd med hotellet, men det var litt dissens i gruppen etter avreise. Men før vi kom

så langt hadde vi en herlig matopplevelse på Pakkhuset restaurant i Skagen torsdag aften. Å beskrive den kulinariske nytelsen vil føre for langt, men godt var det.

FREDAG:

Tidlig frokost og utsjekking fra hotellet. Turen til Frederikshavn gikk fort, klokken 10 forlot vi Danmark for denne gang, men det blir nok flere turer senere. På hjemturen spiste vi lunsj i restaurant Babord, og evaluerte turen vi var på vei hjem ifra. 18.30 vel tilbake i Oslo og videre med buss til Grimstad, takk for følget.

Bussen vi kjørte rundt i, i Danmark, må ha vært flaggskipet til Nettbuss, med stolheis og god plass til flere rullestoler, en buss å anbefale til alle som trenger buss med heis. Den er stasjonert i Drammen. Ring mobil 906 33 062 og spør etter Asmund.

Helt til slutt vil jeg takke våre guider som var svært dyktige og alltid til stede, vår hyggelige og hjelpsomme sjåfør Asmund Jacobsen og Ulla Kramer fra Foreningen Tilgjengelig for alle. En takk for en hyggelig tur til alle deltagerne – vi ses sikkert en annen gang.

Hilsen

Arne Randolph Larsen

På bildet ser dere styret fra venstre: Bjørg Aune, Bjørg Nodeland, Anne Raaen og Henry Gerhard Høyland

Momentum Sørlandet

29. november 2006 ble det stiftet lokallag for Sørlandet.

Innkalling var sendt ut til alle medlemmene (29 personer). Vi var 21 personer til stede, og av disse var 9 hovedmedlemmer.

Saksliste for møtet ble gjennomført og godkjent. Til forskjell fra de fleste andre lokallagene som er stiftet ble styret i Momentum Sørlandet 3 damer og 1 mann.

Bjørg Nodeland

Leder Momentum Sørlandet

Ildsjelen Tor Dalsheim

Tekst: Nils-Odd Tønnevoll
Foto: Thorenfeldt (alle sort/hvitt)

INITIATIVTAKEREN

Allerede i 1986 tok Tor Dalsheim initiativ til å samle protesebrukere og året etter, lørdag 14. november

1987, ble et avholdt en dagskonferanse på Biri Travbane med innledninger fra fagfolk så vel som Tor Dalsheim i egenskap av selv å være benamputert. Ca 50 stykk møtte frem og 5. desember ble Norges første gruppe for amputerte, Utvalget for amputerte i Oppland, etablert. Fra

stiftelsesdokumentet fremgår at ønske om temaer som bør tas opp på kurs/samlinger og saker det bør arbeides med var:

- Få til lignende grupper over hele landet
- Få til besøksordninger til nyamputerte
- Få dekket opptrening/fysioterapi over folketrygden
- 2-3 samlinger for gruppen hvert år (helgekurs, dags-samlinger eller lignende)
- Bedre informasjon om proteseutstyr og tekniske hjelpemidler
- Bedre informasjon om trygderettigheter
- Utvikle proteseutstyret videre
- Forskning på og informasjon om behandling av fantomsmerter

Som vi ser er listen over satsningsområder temmelig lik de vi arbeider med i dag. Mye har utviklet seg positivt siden den gang, men i forhold til mange av utfordringene og andre nye utfordringer er det fremdeles mye arbeid som gjenstår.

UKUELIG ENGASJEMENT

To år før førte beinkreft til at han måtte amputere venstre bein høyt oppe på låret. Som ivrig friluftsmann skaffet Tor seg en snøscooter som erstatning for skiene og kunne dermed fort-

sette å nyte den fantastiske naturen og villmarka vinterstid. For å ferdes til beins i det bratte terrenget tett opp i mot Jotunheimen der han bor fant han opp en høyderegulerbar protese basert på samme prinsipp som man finner i en kontorstol som kan heves og senkes. Til tross for motbør fra myndighetene som ville innskrenke hans muligheter for fri ferdsel i naturen med snøscooteren han anskaffet seg og at mange proteseverker mente at høyderegulering av en protese ikke var viktig, har han aldri gitt opp men kjempet for det han har trodd på. Dette har møysommelig ført til forbedringer som mange andre protesebrukere nyter godt av, men også her står utfordringene i kø. Noen slag er vunnet, andre tapt. Like ufortrødent går Tor og hans like videre i det godes tjeneste.

SOSIAL SAMVITTIGHET

Dette engasjementet og hans sosiale samvittighet og iver etter å hjelpe andre i tilsvarende situasjon var årsaken til at Tor var drivkraften bak å stifte landets første forening for protesebrukere. I 1996, 10 år etter han tok initiativet til Utvalget for Amputerte så Landsforeningen for Amputerte dagens lys og ble innlemmet i NHF. Samme år ble også Momentum stiftet. Tor har, som medlem i begge protesebrukerforeninger lagt for dagen et stort og

viktig engasjement og han brenner fremdeles for saken – protesebrukernes og deres pårørendes ve og vel. I anledning at dette bladet er det første synlige bevis på felles satsning for LFA og Momentum føles det riktig å minnes og takke Tor Dalsheim og hans iherdige innsats over flerfoldige år.

ØNSKER ÉN FORENING

Som den som først tok initiativet til å danne en forening hvor protesebrukere kunne inspirere og hjelpe hverandre har Tor et sterkt ønske om å at våre to foreninger må smelte sammen og bli til én felles, sterk forening slik at man kan få krefter til å gjøre mer for flere. Vi skal lytte til Tor Dalsheim og ta ham på alvor. Han har i sannhet spredd mye livsglede til mange mennesker og redaksjonen gleder seg over at han fortsatt gløder for saken. På vegne av landets amputerte, protesebrukere og pårørende taker og bukker og neier vi!

Vi ønsker flere ildsjeler som han som er mer opptatt av å spørre hva jeg kan gjøre for andre enn hva andre kan gjøre for meg! Det er i så måte gitt en helt klar oppfordring på side 21 i dette bladet. Engasjer deg! Meld deg til tjeneste!

Så bratt er det der Tor Dalsheim bor.

Likemannssamling på Hotell Hadeland på Gran

Det var 29 deltakere fra alle landets fylker som var samlet til Momentums likemannskursweekend helgen 19.-21. januar 2007.

Her skulle vi utveksle erfaringer og danne nye kontakter veien videre i likemannstjenesten.

Fredag var vi samlet til en hyggelig presentasjon og god middag.

Lørdag var dagen det skulle jobbes! Her ble alle fylker delt inn i regioner slik at vi kunne bestemme videre hva vi skulle gjøre. Noen har kommet ganske langt i likemannsarbeide og noen trenger litt mer tid. Alle gruppene kom frem til en fremdriftsplan som de skal jobbe videre med. Dette skal komme frem i en rapport innen årsmøte 2007.

Lørdags kveld kledde vi oss opp til festmiddag. Det var god mat og god stemning. Her var livsgleden satt i fokus. Kanskje ble det litt sent for noen i baren, ikke vet jeg. Men alle stilte til frokost på søndag.

Søndag holdt Paul likemannskurs. For noen var dette repetisjon og for andre var det nytt.

Alle var enige om at dette var ei flott arbeidshelg med mye nyttig å ta med seg på veien med å videreutvikle likemannstjenesten.

LØSNING							S				B	I		F
							T		L	E		S	V	I
			O		Å		I	S		K	A	T	A	R
L	I	V	S	G	L	E	D	E	U	T	S	T	I	L
	D	U	E	R		R	I	M	P	E	T			
Ø	R	N		O	S	T	E	O	P	O	R	O	S	E
	E	N		V				R	E	L	A	P	S	G
	T	E	R	B	I	U	M			O		A		U
E	T	T	E	R	M	I	D	D	A	G	S	K	A	F
	S		D	Ø	R			E		I	K		N	O
J	U	L	E	D	E	K	O	R	A	S	J	O	N	E
	T	O	R		D		B	E	S	T	Ø	V	E	R
R	Ø	V	E	R		O	S	S		U	D	E	N	T

Løsning kryssord

(Fra Livsglede nr. 4 2006)

Ortopediteknikk AS

Livskvalitet på dine premisser

Hovedkontorer

Oslo
Sandvika
Tønsberg

Stavern
Sandnes
Stavanger

Sogndal
Førde
Horten

Besøksadresser

Gran
Sandefjord
Rosendal

Voss
Mo i Rana
Narvik

Ryensvingen 6 | 0608 Oslo | Tlf: 23 03 56 00 | Fax: 22 19 10 51 | www.ortopediteknikk.no

Vi hjelper deg med:

Tilpasset fottøy

- Fotsenger
- Spesialfottøy
- Ortopedisk sydd fottøy

Ortoser

- Ortoser for ankel, kne, ben og arm
- Korsetter

Proteser

- Arm- og benproteser

For timebestilling hos ortopedi-ingeniør, ortoped eller fotterapeut, ta kontakt med vårt felles sentralbord for alle avdelinger på tlf. 22 04 53 60 mellom kl. 08.00-15.30.

Sophies Minde Ortopedi AS • Postboks 493, Økern • 0512 Oslo • Tlf: 22 04 53 60
E-post: post@sophiesminde.no • www.sophiesminde.no

Østo Ortopedisenter

For mer informasjon:
www.osto.no

Besøkssteder:

- Tynset sykehus
- Elverum sykehus
- Hamar sykehus
- Rehabiliterings avd. i Ottestad
- Kongsvinger sykehus
- Risvollan Medisinske Senter, Trondheim

Vi tilbyr:

- Ortoser
- Korsetter
- Protoser
- Ortopedisk fottøy
- Fotsenger
- Oppbygging av sko

Østo har en utstrakt reisevirksomhet for å spare pasientene for unødig reising. Måltagning og tilpasning av protoser og mer omfattende hjelpemidler blir fortrinnsvis foretatt på hovedsenteret.

Gartnervegen 10,
2312 Ottestad

Tlf.: 62 57 39 00
E-post: post@osto.no

Åpent: man-fre
kl 0800-1530

ER DU LÅRPROTESEBRUKER OG HAR LYST TIL Å BIDRA I ET FORSKNINGSPROSJEKT?

I forbindelse med et mastergradsprosjekt i helsefagvitenskap ved Medisinsk Fakultet ved Universitetet i Oslo ønsker vi å komme i kontakt med lårprotesebrukere.

Vi er også interessert i å få kontakt med de som har brukt eller bruker høydereguleringskomponenten "X-tender" i protesen sin.

ØNSKET ER Å UNDERSØKE HVILKEN INNVIRKNING GANGE PÅ SKRÅSTILTE FORTAUER ELLER I ULENDT TERRENG, HAR PÅ ENERGIFORBRUKET TIL LÅRAMPUTERTE.

BAKGRUNN FOR PROSJEKTET

Energiforbruk har stor betydning for hva vi orker å gjøre i løpet av en dag. For personer som har gjennomgått en benamputasjon, er gange med protese mer energikrevende enn for andre. Energiforbruket øker også med hvor høyt på benet man er amputeret.

MÅL FOR PROSJEKTET

Målet er å kunne bidra med forskningsbasert dokumentasjon som kan benyttes når ortopediingeniør og protesebruker i samarbeid skal bli enige om hvilke protesekomponenter som egner seg best i forhold til dagliglivets aktiviteter for den enkelte.

Ut fra de resultatene som framkommer vil vi kunne si noe om bruk av aktiv høyderegulering av protesen kan ha en energibesparende effekt ved gange på skråstilt underlag og i ulendt terreng.

HVA MÅ DU VÆRE MED PÅ?

Hvis du kan tenke deg å bidra til at vi får mer kunnskap om energiforbruket til lårprotesebrukere må du komme inn til prosjektansvarlig ved Høgskolen i Oslo. Der vil du gå på en tredemølle som er litt hevet på protesiden mens vi måler oksygenforbruket ditt.

Er du interessert så kontakt prosjektansvarlig for ytterligere informasjon:

Ortopediingeniør og høgskolelærer
Inger-Marie Starholm
Ortopediingeniørutdanningen,
Avd. for Helsefag

Høgskolen i Oslo
Tlf. 22 45 25 87/ 92 03 80 92
E-mail: IngerMarie.Starholm@hf.hio.no

LFA Buskfold

Nytt lokallag for amputerte i Buskerud og Vestfold og navnet ble LFA BuskFold

Bilder fra det første møtet, fra venstre:
Franck Tore Larsen, Rune Kløvtveit,
Første styret i LFA BuskFold, fra venstre
Knut Fossli, Arnt-Einar Litsheim (fra
regionkontoret), Anne-Lise Fossli,
Rune Kløvtveit

Onsdag den 18. januar inviterte Erik Ax og Franck Tore Larsen til et stiftelsesmøte av et lokallag i Buskerud og Vestfold under Landsforeningen For Amputerte.

NHF Oslofjord Vest ordnet med lokale og god servering.

Vi ble 9 personer som ble enige om å sette i gang, og det ble enighet om å danne et interimsstyre på et senere møte.

Den 7. februar ble det avholdt et konstituerende møt hvor følgende interimsstyre ble valgt:

Leder: Erik Ax

Nestleder: Rolf E. Strand

Sekretær: Anne-Lise Fossli

Kasserer: Line Ingebretsen

2 styremedlemmer:

Knut Fossli og Rune Kløvtveit

Varamedlemmer: Irene Egger og Franck Tore Larsen

Første styret i LFA BuskFold:
Franck Tore Larsen, Jan A. Johansen,
Line Ingebretsen, Berit Ax, Toie Torgersen,
Rolf E. Strand, Line Ingebretsen
Rolf E. Strand og Erik Ax

Erik Ax tok bildene. Anne-Lise Fossli og Knut Fossli var ikke til stede.

Hovedkontor, Møllendalsveien 8
Poliklinikk Betanien
Poliklinikk Fylkessykehuset Stord
Poliklinikk på gamleheimen i Odda
Avd. Ålesund, Moaveien 11
Tlf. 70 14 25 38 – Mobil 97 17 96 37

Vestlandets ledende ortopediske verksted

Vi har alt innen ortopediske hjelpemidler:

Proteser/ortoser for ben og armer

Ortopedisk fottøy/oppbygg/fotsenger

Spesialkorsetter – Innleggsåler

Kompresjonsstrømper – Brokkbind mm

Ta kontakt

Møllendalsveien 8, 5009 Bergen – Telefon 55 20 64 60 – www.drevelin.no – drevelin@drevelin.no

LIVSGLEDE!

Livsglede er en av de største
skatter du kan oppnå i livet;
gleden over å leve,
gleden over å finnes,
gleden over å være akkurat
den DU er!

Alkeveien 14 - 9015 TROMSØ
Tlf: 77 60 00 22 - Fax: 77 60 00 23
E-post: post@aktivortopedi.no
www.aktivortopedi.no

Ortocare består av seks ortopediverksteder i Norge og som kunde erfarer du at våre verksteder lager gode hjelpemidler, gir deg god service og ikke minst informerer deg om de muligheter som finnes for deg.

Ortocare har fokus på effektiv drift som skaper positiv effekt for kundene, verkstedene og NAV.

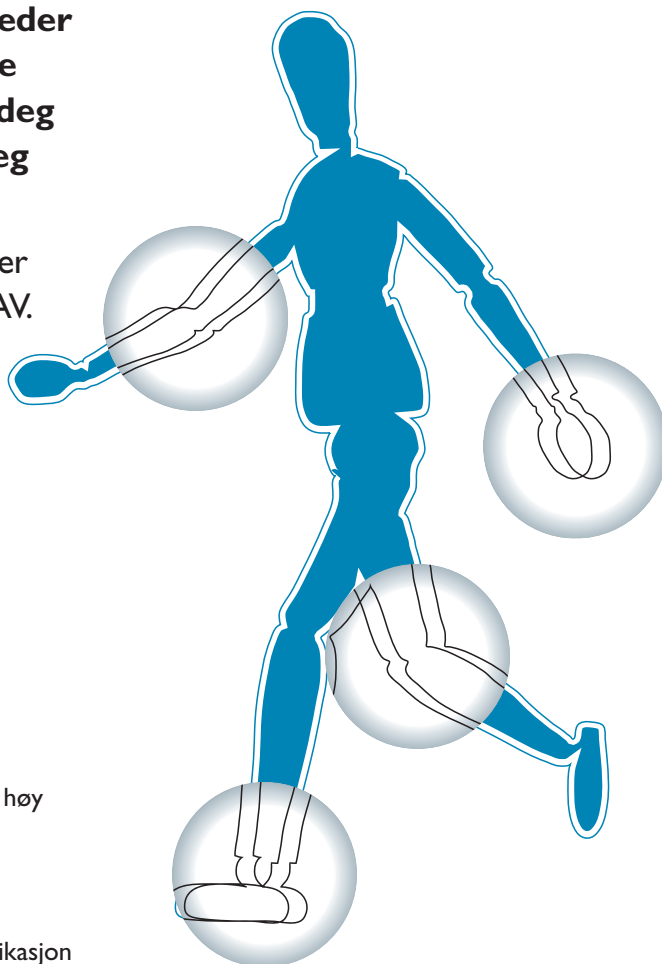
Medlemsbedriftene:

- Norsk Teknisk Ortopedi, Hamar
- Buskerud Teknisk Ortopedi, Drammen
- Teknomed, Sandefjord
- Ortopediservice, Kristiansand, Arendal og Stavanger
- Atterås Ortopediteknikk, Bergen
- OrtoCare-Nordland, Bodø

Sammen for bedre kvalitet og service

Ortocare står for stor faglig kompetanse og har følgende grunnpilarer:

- Leveranse av profesjonell veiledning og hjelpemidler av høy kvalitet til deg som kunde.
- God informasjon og kontakt med rekvirenter og helsepersonell i Helseforetakene.
- Videreføring av tillit, åpenhet i positiv og ærlig kommunikasjon med NAV.
- Yte god og menneskelig service. Kundene tas hånd om på en omsorgsfull måte. Det sørges for presis og hurtig levering og oppfølging.

For fullstendig kontaktinformasjon besøk oss på vår nettside:

www.ortocare.no

Sammen for bedre kvalitet og service

BERGEN: Atterås Ortopediteknikk AS – 55 27 11 00
 BODØ: OrtoCare Nordland – Nordland Ortopediske
 Verksted AS – 75 50 74 20
 DRAMMEN: Buskerud Teknisk Ortopedi AS – 32 80 93 93

HAMAR: Norsk Teknisk Ortopedi AS – 62 57 44 44
 KRISTIANSAND: Ortopediservice AS – 38 14 45 80
 SANDEFJORD: Teknomed AS – 33 45 45 33
 STAVANGER: Ortopediservice AS – 51 53 81 30

Kjeden OrtoCare skal gjennom sitt samarbeid til enhver tid ha fokus på å bedre kvaliteten på ortopediske hjelpemidler og bedre livskvaliteten for våre kunder.

Fri utfoldelse er vår spesialitet

Norsk Teknisk Ortopedi AS Vikaveien 17 - P.b. 10 - 2312 Ottestad
Tlf: 62 57 44 44 - Faks: 62 57 44 45 - nto@ortonor.no - www.ortonor.no

Kunnskap om brukernes behov er nødvendig for å finne den beste løsningen. Derfor bruker Norsk Teknisk Ortopedi mye tid og ressurser på å forstå hver enkelts særlige behov.

Vi analyserer behovene og utvikler hele tiden bedre løsninger, men vet at stadig fornyelse er nødvendig for å kunne møte morgendagens krav.

Norsk Teknisk Ortopedi har i en årrekke spesialisert seg på armproteser, det er vi alene om i Norden. Fordi vi tar kunnskap og fornyelse på alvor, har vi muligheten til å være først med nyvinningene og vi kan tilby den beste løsningen for hver enkelt.

I samarbeid med **ORTOCARE**

Kontakt LFA eller Momentum for adresseforandring:

LFA

Pb 9217 Grønland, 0134 Oslo
Tlf. 2410 2400

post@lfa.no

Momentum

Pb 49 Skøyen, 0212 Oslo
Tlf. 4000 4360

info@momentum.nu

Klipp ut svarslippen under og send den til LFA eller Momentum

Adresseforandring

Mitt navn:.....

Adresse:.....

Postnr./Sted:.....

Telefon:.....

E-post:.....

Adressaten betaler
for sending i Norge

Distribueres av
Posten Norge

POLIKLINIKK

Spesialister i
Ortopedisk kirurgi
tar imot pasienter
på instituttet
hver uke.

Tilbudet omfatter
polikliniske under-
søkelser med
diagnostisering og
nødvendig oppfølging.

Ortopedisk Service

Servicen omfatter vurdering, måltaging,
tilpassing og kontroll av ortopediske hjelpe-
midler som fotsenger, løpsinnlegg, såler,
sko, proteser, støtteskiner, korsetter mm.
Timebestilling: Tlf 32 83 04 15

 **Drammen
Ortopediske
Institutt AS**
OFF. GODKJENT — MEDLEM AV NOF

Rosenkrantzgt. 17, 3018 Drammen
Tlf: 32 83 04 15 www.doi.no

Å være et
helt menneske,
er å føle seg
som et.

- proteser
- ortoser
- korsetter
- fotsenger og innlegg
- ortopedisk fottøy
- barnehjelpemidler
- sits

OCH ortopedi AS
www.och.no

Oslo & Akershus
23 28 82 00

Østfold
69 30 17 70

Telemark
35 56 15 50

Oppland
61 24 73 30

Møre & Romsdal
70 10 06 70

TOV AS

Trøndelag Ortopediske Verksted AS
St. Olavs Hospital, 7006 TRONDHEIM

Ditt behov - vår utfordring

Les mer om vår virksomhet på
www.tov.no

SERVICE MED ORTOPEDISKE OG TEKNISKE HJELPEMIDLER

Produkter

- Ben- og armproteser
- Ben- og armortoser; støtteskiner
- Korsetter
- Ortopediske spesialsko
- Innleggsåler og fotsenger
- Varmehjelpemidler for kuldeintoleranse
- Kompresjonshjelpemidler for brannskadet hud
- Sitteskill

Tjenester

- Vurdering av behov
- Måltaging og avstøpning
- Produksjon
- Trening og opplæring
- Justeringer og reparasjoner
- Etterkontroll og oppfølging
- Forskning og utvikling

ORTOPRO
ORTOPEDISKE OG TEKNISKE HJELPEMIDDEL

har gleden av å presentere
nyhet fra
ENDOLITE

*Ulikt andre stabiliserende knær
gir ESK⁺ deg en unik støtte på grunn
av den nye Progressive Release™.
Når du bøyer foten fortsetter det
å forsiktig stabilisere, og gir en
sikker og komfortabel gange.
Progressive Release™ fungerer
når du vil det skal.*

*ESK⁺ med glidepyramide er det
siste tilskuddet. Det gir bedre
passresultater for brukere med
lange stumper, og forskjellige
tilkoblingsmuligheter gir en optimal
plassering av kneet og dermed
den beste gangen og utseendet.*

***Vi forventer at våre knær virker,
det samme kan du!***

Ortopro AS tilbyr kompetanse og kvalitet
som dekker alle brukerbehov!

ESK⁺
ESK⁺

[YOUR ROAD COMPANION]

1P110 HYDRAULIC KNEE

HYDEAL®

THUASNE
BEGAT

Thuasne Bégat AB
Box 92050
SE-120 06 Stockholm
Tel: +46-8-618 74 50
Fax: +46-8-640 83 17
E-mail: info@begat.se
www.begat.se

NORD-NORGES ORTOPEDISKE VERKSTED

Tilpasning og produksjon av Ortopediske Hjelpemidler :

- Protoser ● Ortoser ● Fotsenger ● Innleggsåler ● Varmeortoser
- Korsetter/brokkbind ● Spesialsko ● Ortopedisk sydde sko.

Hvis du skulle være interessert i å benytte våre tjenester eller har spørsmål til oss er du hjertelig velkommen innom for en kopp kaffe og en hyggelig prat. Du finner oss i våre trivelige lokaler på mellomveien 23 i Tromsø.

Vi kan også formidle time til ortoped.

Våre åpningstider er mandag-fredag fra kl. 08.30 — 15.30

Telefon 776 00810

E-post: post@nnov.no — Web: www.nnov.no

”Vi trenger ditt engasjement og din innsats. Ring oss!”

Vi har et sterkt behov for flere likemenn – dvs. frivillige som har bearbeid sin egen amputasjon og som kan tenke seg å besøke amputerte og pårørende på sykehus og rehabiliteringssenter. Felles for alle som ønsker å snakke med en likemann, er at de trenger noen som har tid til å lytte som selv har følt det på kroppen.

Å møte deg kan bety enormt mye for den som akkurat nå skal forholde seg til en ny hverdag som en følge av amputasjon og vedkommendes pårørende. Ved å være et medmenneske basert på din egen erfaring som amputert kan du bidra til at andre i samme situasjon ser lysere på livet. Ingen er like, du vil møte ulike mennesker i forskjellige stadier i livet og som har forskjellig forhold til sin situasjon. Som likemann må du være i stand til å møte disse medmenneskene med respekt, støtte og åpenhet.

Likevel er det ikke supermennesker eller eksperter vi er på jakt etter som frivillige likemenn, men vanlige mennesker.

De viktigste kravene vi stiller, er at du er over 20 år og har bearbeid din egen situasjon etter amputasjon og har tilstrekkelig avstand til eventuelle egne kriser. Om du er student, i full jobb, arbeidsledig, hjemmenværende eller pensjonist, spiller ingen rolle for oss. Du vil få opplæring før du begynner å fungere som likemann og oppfølging underveis. Når du er i gang, har vi god erfaring med at noen timers innsats i måneden er det som skal til.

At jobben er ulønnet, betyr ikke at du går tomhendt hjem. Vi er helt sikre på at du selv vil vokse på de utfordringer et verv som likemann vil gi deg, og du vil være med å spre livsglede til noen som har behov for å snakke med akkurat deg. Som om dette ikke det er belønning god nok, mener svært mange av våre nåværende likemenn at dette vervet utvikler dem som menneske også. Ta deg ellers gjerne tid til å lese gjennom våre hjemmesider som du finner på www.momentum.no og www.lfa.no.

Vil du gjøre en innsats for andre i samme situasjon, kontakt:

Franck-Tore Larsen, LFA

tlf. 9082 2175

franck-l@online.no eller ring

LFA-telefonen på tlf. 2410 2400

Paul Hagen, Momentum

tlf. 9828 3358

paul.hagen@momentum.no

eller Momentum-telefonen

på 4000 4360.

Lokale kontaktpersoner

Vi er til for deg og dine. Ta kontakt!

Oslo og Akershus:

SVEN-ERIK BLIDBERG
sven.erik.blidberg@momentum.nu
T: 41 76 97 33

PER HOVDEN
perhovd@online.no
T: 90 55 84 76

Østfold:

ARNE FREDRIKSEN
arne.fredriksen@momentum.nu
T: 69 27 51 39

KARI JANSEN
T: 69 19 23 69

Hedmark:

RANDI MELLEM
rin-mel@online.no
T: 62 81 86 95

RUNE SØSTUEN
rune.sostuen@momentum.nu
T: 47 02 10 94, 62 42 53 58

Oppland:

TOR DALSHEIM
tor.dal@frisurf.no
T: 97 79 37 14

OLE TAIET
T: 61 18 08 24

Buskerud:

ERIK AX
erik@lfa.no
T: 95 96 97 98

HELGE BORGEVAD
helge.borgevad@momentum.nu
T: 98 25 44 01

Vestfold:

PAUL HAGEN
paul.hagen@momentum.nu
T: 98 28 33 58

Telemark:

BJØRN D. THORSEN
bjorn.thorsen@gda.no
T: 93 03 30 06

TOM H. CHRISTENSEN
tomchr@senswave.com
T: 90 72 72 25

Vest-Agder og Aust-Agder:

SVEIN UPSAHL
sveinogelse@c2i.net
99 77 92 50

BJØRG NODELAND
bjorg.nodeland@momentum.nu
T: 38 15 70 03, 95 84 52 09

Rogaland:

MONA HØVIK
mona.hovik@momentum.nu
T: 99 03 05 07

Hordaland:

GERRY MATHIESEN
gerry.mathiesen@momentum.nu
T: 55 31 44 50, 90 66 63 74

Sogn og Fjordane:

GUNNAR SKAHJEM
gunnar.skahjem@momentum.nu
T: 91 37 49 94

Møre og Romsdal:

ALVHILD KVAMME IVERSEN
alvhild@breibandtilalle.no
T: 91 12 55 13

RONNY STRANDBØ
ronny.strandbo@momentum.nu
T: 90 79 92 78 (arb)

Sør-Trøndelag:

BJARNE AFRET
b-afre@tele2.no
T: 90 12 28 45

MORTEN EIDE
morten.eide@momentum.nu
T: 97 69 67 70

Sportskontakt:

KJARTAN HAUGEN
kjartan.haugen@momentum.nu
T: 90 57 86 15

Barn- og foreldrekontakt:

ARNFINN HELLAN
arnfinn.hellan@momentum.nu
T: 97 72 90 61

Nord-Trøndelag:**KÅRE MÆHLEN**

kare.mahlen@momentum.nu

T: 74 80 25 36, 95 82 64 91

Nordland:**PER MEBY (Bodø/Salten)**

per.meby@momentum.nu

T: 75 58 01 35, 93 41 33 88

JAN-HENRY SØBERG (Vesterålen/Lofoten)

janhenry.soberg@momentum.nu

T: 91 32 65 70

FREDRIK JOHANSEN (Ofoten/Sør-Troms)

fredrik.johansen@momentum.nu

T: 41 67 78 36

Troms:**HÅKON GEBHARDT (Nord-Troms)**

hakon.gebhardt@momentum.nu

T: 77 65 00 69, 41 64 03 50

ODD HARALD F. KRISTOFFERSEN

odd.harald@dnnett.no

T: 93 62 38 92

Finnmark:**JILL HELEN NILSEN**

jillhelen.nilsen@momentum.nu

T: 91 39 57 95

MOMENTUM**Hovedstyret
i LFA****Arne Randolph Larsen**

Leder

leder@lfa.no

T: 37 04 24 48

Erik Ax

Nestleder

erik@lfa.no

T: 95 96 97 98

Karin Bekkemellem

Styremedlem

karinb@norgespost.no

T: 41 23 79 73

Franck Tore Larsen

Styremedlem

franck-l@online.no

T: 90 82 21 75

Inger Biseth

Styremedlem

ingerbis@online.no

T: 95 16 40 11

Torstein Møller

Styremedlem

torsmoll@start.no

T: 91 16 15 81

Astrid Elisabeth Sperre Østerud

Styremedlem

astsper@online.no

T: 95 20 34 51

Alvhild Kvamme Iversen

1. Vara

alvhild@breibandtilalle.no

T: 91 12 55 13

Jan Simensen

2. Vara

jansimensen@hotmail.com

T: 92 81 84 92

Odd Harald F. Kristoffersen

3. Vara

odd.harald@dnnett.no

T: 93 62 38 92

**Hovedstyret
i Momentum****Nils-Odd Tønnevold**

Styreleder

nils.odd.tonnevold@momentum.nu

T: 98 28 33 55

Geir Bornkessel

Nestleder

geir.bornkessel@momentum.nu

T: 98 28 33 56

Elin Holen

Prosjektkoordinator

elin.holen@momentum.nu

T: 98 28 33 57

Helge Borgevad

Styremedlem

helge.borgevad@momentum.nu

T: 98 25 44 01

Mona Høvik

Styremedlem

mona.hovik@momentum.nu

T: 99 03 05 07

Paul Hagen

Nasjonal likemannskoordinator,

paul.hagen@momentum.nu

T: 98 28 33 58

Lillian Perret

Styremedlem/leder region Nord

lillian.perret@momentum.nu

T: 91 76 11 81

FLEX|FOOT®

Proteseføtter fra Øssur

Flex-Foot® - et ess i ermet

Ny teknikk bygd på skikkelig utprøvd teknologi

Øssur bruker betydelige ressurser på forskning og utvikling for å kunne finne de beste proteseløsninger for brukere verden over. Flex-Foot står for nytenkning tuftet på skikkelig utprøvd teknologi. Som resultat finnes i dag protesetekniske løsninger som bare for noen få år siden var helt utenkelige.

Flex-Foot® - en fot for ALLE

Alle protesebukere, uansett alder og aktivitetsnivå, har nytte av Flex-føttenes unike funksjon. Vi har et komplett sortiment av Flex-Foot proteseføtter. Kontakt din ortopediingeniør eller besøk vår hjemmeside www.ossur.com for mer informasjon.

